

Handläggare
Lars Ericsson
Telefon: 08 508 11 818

Till
Servicenämnden
2015-09-22

Motion om att miljö-och klimatsäkra maten

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Servicenämnden återoppar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Christer Edfeldt
Förvaltningschef

Annika Rapp
Administrativ chef

Sammanfattning

Karin Ernlund (C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att krav ska ställas på att kött som köps in till Stockholms stad är producerat enligt de svenska djurskyddsreglerna samt att staden ska utarbeta en strategi för att minska miljö-och klimatpåverkan från mat.

Förvaltningen instämmer i att det är viktigt att staden värnar om såväl djurskyddsfrågorna som matkvaliteten. Lagstiftningen och EU-rätten innebär dock vissa begränsningar när det gäller att ställa krav gällande djurskydd, antibiotikabehandling med mera vid upphandlingar.

Förvaltningen menar att frågan om att minska miljö-och klimatpåverkan bör belysas i samband med framtagandet av ett nytt miljöprogram för staden. Även när det gäller dessa frågor finns vissa inskränkningar avseende kravställande vid upphandling. Det är viktigt att staden informerar och utbildar berörda medarbetare när det gäller en miljömässigt hållbar mathantering.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrativa avdelningen i samarbete med upphandlingsverksamheten. Ärendet har behandlats på förvaltningsgruppen 2015-09-15.

Bakgrund

Karin Ernlund (C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att krav ska ställas på att kött som köps in till Stockholms stad är producerat enligt de svenska djurskyddsreglerna samt att staden ska utarbeta en strategi för att minska miljö-och klimatpåverkan från mat.

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till servicenämnden m fl för yttrande senast 2015-11-06.

Sammanfattning av remissen

I motionen framhålls värdet av att ta väl hand om våra djur. De svenska regelverken på området handlar framförallt om att främja en matkvalitet i världsklass och att minska överanvändningen av antibiotika. Vidare handlar de om att värna djurens välbefinnande. Sverige har vid en internationell jämförelse en mycket ambitiös djurskyddslagstiftning.

Undersökningar från andra EU-länder visar att uppåt 90% av all antibiotika ges i förebyggande syfte till hela djurgrupper, dvs inte till enskilda djur som är sjuka. Denna överanvändning av antibiotika måste stoppas. Annars riskeras att sjukdomar som idag enkelt behandlas med antibiotika åter kan bli dödliga.

Ett viktigt verktyg för att påskynda utvecklingen i rätt riktning är att tydligt ta ställning för svenska djurregler vid upphandling. Det är en självklarhet att de krav på producenter som ställs enligt svenska lagstiftning också ska kunna tillämpas vid upphandling inom den offentliga sektorn.

Även klimatpåverkan från mat måste minskas dramatiskt. Det räcker inte att ställa krav på djurskydd och ekologisk mat. Mer säsongsbetonat och närodlat är också viktiga komponenter för att minska klimatpåverkan från mat. Att arbeta fram modeller för att minimera klimatpåverkan från mat är ett viktigt uppdrag för en kommun som vill agera som förebild.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i att det är angeläget att så långt det är möjligt värna om djurskyddsfrågorna och att främja en hög matkvalitet. Det är dock inte möjligt i nuläget att vid upphandling ställa samtliga de krav på producenter som föreskrivs enligt den svenska djurskyddslagstiftningen. Skälet är att detta strider mot Lagen om offentlig upphandling (LoU), rättspraxis och EU-rätten eftersom det anses som diskrimininerande mot producenter i andra länder.

I motionen föreslås att staden ska utarbeta en strategi för att minska miljö-och klimatpåverkan från mat. Frågan är viktig och anknyter till stadens miljöarbete och till miljöprogrammets mål avseende giftfria varor, miljöeffektiva transporter, hållbar energianvändning och miljöeffektiv avfallshantering. Den bör därför belysas även i samband med framtagandet av ett nytt miljöprogram för staden.

Vad gäller miljöaspekter i samband med livsmedelsupphandling kan det konstateras att det inte är möjligt att i upphandlingar ställa krav om närodlat mat då detta strider mot LoU. Detta främst av skälet att sådana krav anses vara diskrimininerande. Vidare saknas en tydlig definition av vad som menas med närodlat.

Däremot går det att upphandla säsonganpassade livsmedel, där vissa produkter bara finns tillgängliga för inköp under en viss säsong. Här är det viktigt att staden ger information och utbildning till de medarbetare som köper in livsmedel och ansvarar för måltidsverksamhet. Detta för att stimulera till att köpa in och öka andelen säsonganpassade livsmedel, t ex grönsaker och fisk samt till att i övrigt planera måltider och hantera maten på ett miljömässigt hållbart sätt inom verksamheterna.

Bilagor

Remiss från kommunstyrelsen:

1. Motion om att miljö-och klimatsäkra maten
Karin Ernlund (C)